Tomáš Břicháček: Tento týden v EU

- CZ24 News | 24. září 2022

EU: Brusel navrhuje pozastavení části plateb z unijních fondů Maďarsku. Nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu by v době krizí umožnil zavedení prvků direktivního hospodářství. Mezi státy není shoda na omezení jednomyslnosti.

Minulou neděli Komise pokročila ve svém tažení proti Maďarsku podle kontroverzního nařízení o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie. To za údajné porušování zásad právního státu umožňuje trestat členské státy zastavením či přiškrcením plateb z unijních fondů. První kroky Komise podnikla koncem dubna. Po proběhlé komunikaci s maďarskou vládou, která ji neuspokojila, nyní Komise předkládá návrh na částečné pozastavení plateb z kohezních fondů, a to ve výši 7,5 miliardy eur, což je přibližně jedna třetina předpokládaného objemu čerpaných peněz. Komisařka Jourová k tomu uvedla: „Myslím, že to může být dostatečný motiv k tomu, aby se děly věci.“ O návrhu bude nyní rozhodovat Rada.

Pondělí 19. září

Komise přišla s návrhem na vytvoření tzv. nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu (SMEI). Jeho cílem má být zajistit fungování vnitřního trhu a dostupnost klíčového zboží a služeb i v době krizí typu pandemie covid-19. Jde mimo jiné o to, umožnit v takových situacích vyšší míru intervence veřejné moci do podnikatelské sféry. V mimořádné situaci by Komise mohla požadovat po producentech, aby přijímali přednostní zakázky na potřebné zboží, přičemž ti by museli buď vyhovět, nebo předložit závažné důvody pro odmítnutí. Můžeme zde hovořit o zavedení určitých prvků direktivního hospodářství. Podnikatelské organizace již dříve vyjádřily v souvislosti s připravovaným mechanismem své obavy.

Úterý 20. září

Rada EU ve složení pro obecné záležitosti měla na programu mimo jiné téma možného nahrazení jednomyslnosti v některých otázkách společné zahraniční či bezpečnostní politiky hlasováním kvalifikovanou většinou, např. v oblasti přijímání mezinárodních sankcí. Tato věc přišla na přetřes v souvislosti se závěry Konference o budoucnosti Evropy. Jednání potvrdilo, že řada členských států se k této myšlence staví zdrženlivě. K využití překlenovacího ustanovení (pasarely) nebo ke změně smluv by přitom bylo třeba dosáhnout souhlasu všech členských států. (Tlakům na další okrajování zbytků jednomyslnosti jsem se věnoval v nedávném článku *Jednomyslnost není přežitek*.)

V Radě EU byl na straně Unie završen ratifikační proces k rámcové dohodě mezi EU (a jejími členskými státy) a Austrálií z roku 2017. Dohoda má prohloubit vzájemnou spolupráci v řadě oblastí. Již dříve ji ratifikovaly všechny členské státy. (Větším oříškem ovšem bude dohoda o volném obchodu EU-Austrálie, o které se jedná od roku 2018.)

Rada EU také schválila další úvěr pro Ukrajinu, a to ve výši pět miliard eur. K dohodě o něm došlo na neformálním zasedání ministrů financí v Praze 9. září.

Soudní dvůr EU vydal rozsudky ve dvou řízeních (spojené věci C-339/20 a C-397/20 a spojené věci C-793/19 a C-794/19), která se týkala limitů přípustnosti vnitrostátních požadavků na uchovávání některých údajů o uživatelích elektronických komunikací u provozovatelů těchto komunikací, odůvodňovaných předcházením trestné činnosti a ochranou bezpečnosti.

Středa 21. září

Komise oznámila, že EU přispěje dodatečnými 715 miliony eur do Globálního fondu, který se zaměřuje na boj proti AIDS, tuberkulóze a malárii. V období 2023–2025 by tak příspěvek EU a jejích členských států měl přesáhnout 4,3 miliardy eur.

Čtvrtek 22. září

Komise vydala zprávu s názvem *Stormy times* s podtitulem *Nature and humans : cultural courage for change*, kterou připravila skupina expertů. Zpráva přináší 11 doporučení k tomu, jak by kultura měla přispívat k plnění Zeleného údělu a cílů udržitelného rozvoje. Kultura ve všech formách, vyjádřeních a významech prý musí ležet v srdci jakékoli transformační cesty lidského vývoje. (Na Twitteru jsem poznamenal: „Stormy Weather“ mám moc rád. Ale tenhle „stormy“ výtvor o roli angažované kultury pro Zelený úděl a pro udržitelnost je trochu jiná písnička.)

Pátek 23. září

Byly vyhlášeny výsledky prvního ročníku soutěže EU v oblasti ekologické produkce (*EU organic awards*). Cena má být udělována různým aktérům v hodnotovém řetězci bioprodukce, kteří vytvořili inovativní, udržitelný a inspirativní projekt, jehož výsledkem je reálná přidaná hodnota pro ekologickou produkci a spotřebu. Mezi jednotlivé disciplíny patřily třeba: nejlepší ekozemědělkyně, nejlepší ekozemědělec, nejlepší ekoregion, nejlepší ekoměsto nebo nejlepší biorestaurace.

ZDROJ: blog.idnes.cz